

Inkluusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus

Vaihe 1 Lopullinen yhteenvetoraportti

EUROPEAN AGENCY
for Special Needs and Inclusive Education

INKLUUSIOTA EDISTÄVÄ OPETTAJIEN TÄYDENNYSKOULUTUS

Vaihe 1 Lopullinen yhteenvetoraportti

TPL4I

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus (jäljempänä kehittämiskeskus) on riippumaton ja hallinnollisesti itsenäinen organisaatio. Kehittämiskeskusta osarahoittavat opetusministeriöt sen jäsenmaissa ja Euroopan komissio Euroopan unionin (EU) koulutusohjelman toiminta-avustuksen kautta.

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiseen ei tarkoita sitä, että sisältö, joka kuvastaa pelkästään tekijöiden näkemyksiä, saa kannatusta, eikä komissiota voida saattaa vastuuseen niiden sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Yksittäisten henkilöiden tässä asiakirjassa esittämät mielipiteet eivät välttämättä edusta kehittämiskeskusten, sen jäsenmaiden tai Euroopan komission virallisia näkemyksiä.

© European Agency for Special Needs and Inclusive Education 2020

Toimitus: Annet De Vroey, Simoni Symeonidou ja Amélie Lecheval

Tämä julkaisu on avoimen saatavuuden resurssi. Tämä tarkoittaa, että sinulla on julkaisuun vapaa pääsy ja voit käyttää ja jakaa sitä mainitsemalla lähteenä Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskusten. Lisätietoja kehityskeskusten avoimen saatavuuden linjauksesta: www.european-agency.org/open-access-policy.

Voit viitata tähän julkaisuun seuraavasti: Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2020. *Inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus: Vaihe 1 Lopullinen yhteenvetoraportti*. (A. De Vroey, S. Symeonidou ja A. Lecheval, toim.). Odense, Tanska

Tämä teos on lisensoitu **Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-EiMuutoksia 4.0 Kansainvälinen (CC BY-NC-ND 4.0)** -lisenssillä. Julkaisua ei saa muokata tai kääntää ilman kehittämiskeskusten lupaa.

Tässä raportissa esitetyn tiedon saavutettavuuden helpottamiseksi raportti on saatavana myös sähköisenä versiona 25 kielellä. Sähköiset versiot löytyvät kehittämiskeskusten sivustolta osoitteesta www.european-agency.org

Tämä on käännös alkuperäisestä englanninkielisestä tekstistä. Jos käännöksen tietojen tarkkuus on epävarmaa, tutustu alkuperäiseen englanninkieliseen tekstiin.

ISBN: 978-87-7110-916-0 (sähköinen)

Sihteeristö

Østre Stationsvej 33
DK-5000 Odense C Denmark
Puh.: +45 64 41 00 20
secretariat@european-agency.org

Brysselin toimisto

Rue Montoyer, 21
BE-1000 Brussels Belgium
Puh.: +32 2 213 62 80
brussels.office@european-agency.org

Sisällys

Johdanto	5
Inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen linjausten tärkeimmät osatekijät	6
Kehityssuunnat ja tärkeimmät kysymykset koskien inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen kansallisia ja alueellisia linjauksia	8
Inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen rooli inklusiivisissa opetusjärjestelmissä	10
Osallistavan opettajan profiili opettajien täydennyskoulutuksen jatkumon kattamiseen	11
Päätelmät	12
Hankkeen tulokset	13
Viitteet	15

Johdanto

Opettajien keskeinen rooli ja heidän tarpeensa inklusiota edistävään ammatillisen oppimiseen tunnustetaan laajasti, koska oppijaryhmät ovat entistä moninaisempia. Opettajat, tutkijat ja päättäjät paikallisella, alueellisella, kansallisella sekä Euroopan unionin ja kansainvälisellä tasolla keskustelevat yhä useammin opettajien täydennyskoulutuksen jatkumon tarjoamista mahdollisuuksista valmistaa opettajat ja muu henkilöstö osallistamaan kaikki oppijat.

Inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen linjauksien kehittäminen on tärkeää inklusiiviselle opetukselle. Inklusiivinen opetus takaa, että ”kaikilla oppijoilla on ikään katsomatta mahdollisuus saada, yhdessä ikätoveriensä ja ystäviensä kanssa, merkityksellistä ja korkealaatuista opetusta omassa paikallisyhteisössään” (Kehittämiskeskus, 2015, s.1). Inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus on olennainen osa inklusiivisen koulutusjärjestelmän kehittämistä.

Inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus (TPL4I) -hanke keskittyy kaikkiin linjauksiin, jotka vaikuttavat inklusiota edistävään opettajien täydennyskoulutukseen. Hankkeen TPL4I ensimmäisen vaiheen tarkoituksena oli tunnistaa tärkeimmät linjausten osatekijät, joilla varmistetaan, että kaikki opettajat, uransa jokaisessa vaiheessa, ovat valmistautuneita inklusiiviseen opetukseen. Toisessa vaiheessa tullaan korostamaan vain yhtä osatekijää ja yhdistämään se Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskuksen muihin hankkeisiin. Tämä raportti on yhteenveto TPL4I-hankkeen ensimmäisen vaiheen tuloksista.

Ensimmäiseksi siinä määritellään inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen toimintakehyksen osatekijät. Kansainvälisen politiikan ja tutkimuksen **kirjallisuuskatsauksen** perusteella (Kehittämiskeskus, 2019a) TPL4I-tiimi kehitti **linjausten itsearviointityökalun** (Kehittämiskeskus, 2019b). Työkalun tarkoituksena on auttaa päättäjiä dokumentoimaan ja arvioimaan inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen kansallisia ja alueellisia linjauksia kolmelta kannalta:

- toimintavisio ja tärkeimmät periaatteet
- päämäärät ja tuen jatkumo
- kykyjen kehittäminen, rahoitus ja seuranta.

Toiseksi tämä raportti kuvaa tunnistettujen linjausten osatekijöiden tärkeimpiä kysymyksiä, jotka havaittiin 26 Euroopan maassa. Kaikkien havaintojen yhteenveto (Kehittämiskeskus, 2020b) osoittaa merkittävimmät haasteet, joita poliittiset päättäjät ja inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen tarjoajat kohtaavat.

Kolmanneksi raportti yhdistää tulokset kehityskeskuksen aiempaan työhön sisällyttämällä sen kattavaan järjestelmäajatteluun.

Lopuksi raportti kannustaa *Osallistavan opettajan profiilin* (Kehittämiskeskus, 2012) laajempaan käyttöön. TPL4I-hankkeen toinen vaihe jatkaa tätä tutkimusta edelleen.

Inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen linjausten tärkeimmät osatekijät

Tutkimusasiakirjat sekä kansainvälisen ja Euroopan tason linjauksia koskevat asiakirjat viittaavat opettajien täydennyskoulutuksen alan tärkeimpiin kysymyksiin, joilla pyritään tukemaan tasavertaisuutta ja inklusiota (Euroopan virasto, 2019a). On otettava erityisesti huomioon **kaikkien opettajien** huolet osallistavasta käytännöstä.

Opettajien täydennyskoulutusmahdollisuuksien jatkumo ulottuu opettajien peruskoulutuksesta perehdyttämiseen, jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen ja opettajien kouluttajien ammatilliseen oppimiseen. Inklusiota edistävässä opettajien täydennyskoulutuksessa inklusiivisen opetuksen opettajien kanssa työskentelevät asiantuntijat ja tukihenkilöstö ovat osa jatkumoa. Siksi linjausten on varmistettava, että koko henkilöstö, mukaan lukien asiantuntijat ja koulujen johtajat, sitoutuvat koko uransa ajaksi inklusiota edistävien valmiuksien kehittämiseen.

Linjausten on myös edistettävä monimuotoisuuden syvempää ymmärtämistä nostamalla esiin opettajien täydennyskoulutus **tasavertaisuuden ja inklusion** edistämiseksi. Yhteistoiminta on ratkaisevan tärkeää kehitettäessä erilaisia polkuja tasavertaisuutta ja inklusiota edistävälle opettajien täydennyskoulutukselle ja annettaessa koko henkilöstölle mahdollisuuksia arviointiin ja täydennyskoulutukseen inklusion edistämiseksi.

Näiden tulosten perusteella TPL4I -linjausten itsearviointityökalu on kattava resurssi linjausten arviointiin ja kehittämiseen inklusiota edistävässä opettajien täydennyskoulutuksessa. Siinä esitetään seuraavat avainalat ja linjausten keskeiset osatekijät:

Visio ja tärkeimmät periaatteet:

- **selkeä toimintavisio opettajien täydennyskoulutukseen koskien tasavertaisuutta ja inklusiota** sen varmistamiseen, että kaikilla opettajilla on koko uransa ajan mahdollisuuksia inklusiivisen opetuksen periaatteiden ammatilliseen oppimiseen, että heillä on pedagoginen vastuu kaikista oppijoista ja että he panostavat ja toimivat yhdessä inklusiivisessa opetuksessa.
- **ohjaavat periaatteet inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen linjauksiin** sen varmistamiseksi, että opettajien täydennyskoulutus on ehto inklusiiviselle opetukselle ja että se sisältää inklusiivisen opetuksen periaatteet ja käytännön opettajien peruskoulutuksessa ja täydennyskoulutuksessa aloitteleville ja kokeneille opettajille sekä opettajankouluttajille.

Päämäärät ja tuen jatkumo:

- **inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen päämäärät** kattavat aiheita, jotka edistävät inklusiivisen opetuksen ymmärtämistä ja toteuttamista: pätevyudet, osaamisalueet, inklusiota edistävät pedagogiat, vuoropuhelu inklusiota ja opettajien täydennyskoulutuksen yhdenmukaistaminen kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason poliittisten tavoitteiden sekä inklusiivinen opetuksen järjestelmävaatimusten mukaiseksi.

- **tuen jatkumo kaikille opettajille** tarjoamalla erilaisia ammatillisen oppimisen mahdollisuuksia inklusiivisen opetuksen edistämiseksi kaikilla tasoilla, joilla opettajat työskentelevät, mukaan lukien johtajuusosaaminen ja koulujen ja korkea-asteen oppilaitosten tukeminen kehittämään strategiasuunnitelmia ja yhteistyötä inklusiota edistävissä opettajien täydennyskoulutuksessa.

Kykyjen kehittäminen, rahoitus ja seuranta:

- **kykyjen kehittämisstrategiat**, mekanismit, ohjeet, valmiudet ja kannustimet kaikille opettajille: strategiat koulujen tai korkea-asteen oppilaitosten tukemiseksi vahvojen johtoryhmien rakentamiseksi, erityisopettajien roolin kehittämiseksi yleisopetusta antavan koulun resurssina tai inklusiivisen opetuksen edistämiseksi tai ohjeita laadun arviointiin inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen suunnittelussa.
- **riittävät ja kustannustehokkaat rahoitusmekanismit** eli taloudelliset kannustimet, joustavat resurssimekanismit ja järjestelmällinen tiedonkeruu menoista.
- **inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen toimeenpanon seuranta** kattavan vastuiden viitekehyksen avulla sekä saatavuuden eriarvoisuutta käsittelevien mekanismien ja omistajuutta tukevien mekanismien avulla arviointi- ja tehostusprosesseissa (Euroopan virasto, 2019b).

Kehityssuunnat ja tärkeimmät kysymykset koskien inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen kansallisia ja alueellisia linjauksia

26 maata¹ osallistuivat inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen linjauksia kartoittavaan toimintaan. TPL4I-tiimi valmisti yhteistyössä näiden maiden edustajien kanssa 26 kansallista ja alueellista **linjausten kartoitustaulukkoa** (Kehittämiskeskus, 2020a) käyttämällä linjausten itsearviointityökalua (Kehittämiskeskus, 2019b).

Taulukot kuvaavat inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen kansallisia ja alueellisia linjauksia. Valmiiden taulukoiden analysointi antaa päättäjille ja muille sidosryhmille mahdollisuuden tunnistaa ne linjauksien osa-alueet, joiden tarpeisiin maat tällä hetkellä vastaavat kansainvälisten linjauksia koskevien suositusten ja tutkimustulosten perusteella, ja ne, jotka tulevien linjausten kehittämisessä tulisi ottaa huomioon.

¹ Belgia (flaaminkielinen alue), Bulgaria, Espanja, Islanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Norja, Portugali, Ranska, Ruotsi, Saksa, Serbia, Slovakia, Sveitsi, Tanska, Tšekin tasavalta, Unkari, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta (Pohjois-Irlanti, Skotlanti ja Wales).

Taulukoiden analyysi paljasti seuraavat kehityssuunnat (Kehittämiskeskus, 2020b):

On olemassa kansainvälisiä tasavertaisuuteen perustuvia suosituksia koskien inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen linjauksia. Tästä huolimatta kansallisissa ja alueellisissa linjauksissa osallistamisella eli inklusiolla tarkoitetaan tarvetta erillisistä linjauksista joillekin oppijaryhmille, kuten erillisen tuen tarvitsijoille. **Erillinen koulutuspolitiikka tietyille kohderyhmille johtaa usein erillisiin tai tiettyihin polkuihin opettajien täydennyskoulutuksessa.** Siksi on kiistanalaista, kuinka pitkälle oikeudenmukaisuuden periaate tukee opettajien täydennyskoulutuksen polkuja.

Se, missä määrin inklusiivinen opetus on osa linjausten jatkumoa, vaihtelee maittain. Lisäksi **monissa maissa opettajien täydennyskoulutuksen jatkumon eri vaiheiden välillä on aukkoja**, erityisesti aloittelevien opettajien perehdyttämisessä ja opettajien kouluttajien, kuten myös koulun johtajien, ammatillisessa kehittämisessä. Opettajien peruskoulutuksen ja jatkuvan ammatillisen kehittymisen linjausten kirjo viittaa siihen, että inklusiivinen opetus on toisinaan osa opettajien täydennyskoulutusta koskevia linjauksia. Monissa tapauksissa **opettajien täydennyskoulutusmahdollisuudet kattavat kuitenkin oppijat, jotka luokitellaan erityisen tuen tarvitsijoiksi ilman selkeää näkemystä inklusiota edistävästä valmiuksista.**

Inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen toteuttaminen sisältää **erilaisia yhteistyöstrategioita ja lähestymistapoja kykyjen kehittämiseen.** Nämä eivät kuitenkaan aina edistä yhteistyötä kaikkien opettajien tai eri roolien omaavien opettajien välillä (esim. yleisopetusta antavat luokanopettajat ja erityisopettajat). Vaikka yleiset opettajien täydennyskoulutuksen rahoitusmekanismit kattavat inklusiota edistävän täydennyskoulutuksen, tietoja tähän koulutukseen käytetyistä menoista puuttuu. Seuranta perustuu koulun laadunarviointiprosesseihin. Eri sidosryhmien – kuten ministeriöt, paikallisviranomaiset, yliopistot ja muut virastot tai verkostot – välinen yhteistyö on kuitenkin puutteellista inklusiota edistävien linjausten vahvistamiseksi opettajien täydennyskoulutuksessa.

Nämä tulokset huomioon ottaen **tärkeimmät suositukset päättäjille** ovat:

- **kehittää toimintavisio inklusiota edistävää koko uran mittaista opettajien täydennyskoulutusta varten** sitouttaen kaikki opettajat – ja asiantuntijahenkilöstö – inklusiota edistävään opettajien täydennyskoulutukseen ja mahdollistaen heidän kohdata kaikkien oppijoiden tarpeet sen sijaan, että keskitytään vain tiettyjen oppijaryhmien tarpeisiin
- **arvioida kaikkien opettajien täydennyskoulutuksen linjausten tavoitteita** ja erityisesti tarjota ohjeita ja strategioita, joissa otetaan huomioon inklusiivisen opetuksen edellyttämät osaamisalueet
- **korostaa kaikkien** inklusiota edistävään opettajien täydennyskoulutukseen osallistuvien **sidosryhmien välistä yhteistyötä.**

Inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen rooli inklusiivisissa opetusjärjestelmissä

Lisäksi tulokset liitettiin kehityskeskukseen inklusiivisten opetusjärjestelmien ekosysteemimalliin (Kehittämiskeskus, 2017a; 2017b). Ekosysteemimalli selittää, kuinka inklusiivisten linjausten ja käytännön erilaiset rakenteet, prosessit ja tulokset eri järjestelmätasoilla ovat vuorovaikutuksessa keskenään ja vaikuttavat oppijoihin.

Erityistä linjausten alaa, jonka tarkoituksena on tukea inklusiivista opetusta, kuten inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus, pidetään ”siivuna” inklusiivisten opetusjärjestelmien kehittämistä. Näin kentällä tunnistetut haasteet voidaan kohdata koko ekosysteemimallissa. Tämä antaa mahdollisuuden ymmärtää, kuinka yksilölliset, koulu- ja ulkoiset tekijät, kuten yhteisön sekä kansalliset tai alueelliset toimintakehykset, vaikuttavat oppijan kehitykseen koulutusjärjestelmässä.

Kehittämiskeskus on käyttänyt tätä lähestymistapaa useissa hankkeissa selittääkseen linjausten kehittämisen vaikutuksia oppijoiden tuloksiin:

- **Osallistava varhaiskasvatus** (Kehittämiskeskus, 2017a)
- **Kaikkien oppijoiden suorituksen parantaminen osallistavassa opetuksessa** (Kehittämiskeskus, 2017b)
- **Inklusiivisen koulun johtamisen tukeminen** (Kehittämiskeskus, 2019c)
- **Koulunkäynnin epäonnistumisen ehkäiseminen** (Kehittämiskeskus, 2019d).

Käytettäessä tätä lähestymistapaa opettajien täydennyskoulutuksen inklusiota edistäviin linjauksiin esiintyy koko ekosysteemissä seuraavia haasteita:

Kansallisella ja alueellisella tasolla opettajien täydennyskoulutuksen linjaukset heijastavat olemassa olevaa koulutuspolitiikkaa. Tämä edistää tiettyjen oppijaryhmien oikeuksia sen sijaan, että se edistäisi kaikkien oppijoiden yhtäläisiä mahdollisuuksia ja inklusiivisen opetuksen periaatteita. Opettajien täydennyskoulutusta koskevien linjausten tulee kohdistua kaikkien oppijoiden tarpeisiin. Lisäksi linjausten tulee pyrkiä poistamaan kuilu eri täydennyskoulutuksen vaiheiden väliltä.

Yhteisön tasolla yhteistyö koulujen opettajien ja yliopisto- ja ammattikorkeakouluopettajien kesken tarjoaa laajan valikoiman inklusiota edistäviä opettajien täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Yhteistyö koulujen ja paikallisten viranomaisten kesken edellyttää toimintavision, koulujen strategisen suunnitelman ja opettajien täydennyskoulutuksen yhteensovittamista inklusion edistämiseksi.

Koulutasolla aloittelevia sekä kokeneita opettajia sekä eri pätevyyksiä ja rooleja omaavia muun henkilöstön jäseniä koskevien linjausten tulee tukea yhteistyöhön perustuvia opettajien täydennyskoulutusmahdollisuuksia, myös opettajankouluttajille, kuten mentoroiville opettajille ja koulun johtajille.

Yksilötasolla opettajat tarvitsevat linjauksia, jotka tarjoavat perusarvot ja valmiudet oppijoiden tarpeiden kohtaamiseen, takaavat inklusion edistämiseen tähtäävän opettajien täydennyskoulutuksen saatavuuden ja antavat opettajille mahdollisuuden seurata joustavaa ja sopeutettavaa täydennyskoulutusta inklusion edistämiseksi.

Osallistavan opettajan profiili opettajien täydennyskoulutuksen jatkumon kattamiseen

Yllämainitut tulokset on linkitetty julkaisun *Osallistavan opettajan profiili* (Kehittämiskeskus, 2012) perusarvoihin ja valmiuksiin. *Profiili* oli suunniteltu linjausten kehittämiseen opettajien peruskoulutuksessa. Inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus (TPL4I) -hankkeen tulokset korostavat tarvetta yhteistyöhön perustuvaan inklusiota edistävään täydennyskoulutukseen opettajien ja asiantuntijahenkilöstön ammatillisen jatkumon kautta. Tulokset antavat ymmärtää, että *profiilia* sovellettaessa:

- Sillä voidaan kattaa inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen mahdollisuuksien jatkumo koko opettajien uran ajan ja ammatin ulkopuolella, mukaan lukien asiantuntijoiden ja opettajankouluttajien ammatillinen oppiminen. Kaikkien opettajien on oltava valmistautuneita inklusiiviseen opetukseen koko inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen jatkumon ajan ja yhteistyöhön perustuvan, kaikille tarkoitetun oppimisen kautta sen sijaan, että tarjottaisiin erilaisia ammatillisia oppimismahdollisuuksia, jotka johtavat erilaisiin ammatillisiin pätevyyyksiin.
- Se tulee ottaa huomioon keskusteltaessa inklusiota edistävien opettajien täydennyskoulutusmahdollisuuksien taustalla olevia perusarvoja tukevista käytännöistä. Kaikissa inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen jatkumon vaiheissa on oltava perusarvot, jotka keskittyvät selkeästi oppijoiden monimuotoisuuden arvostamiseen, kaikkien oppijoiden tukemiseen, yhteistyöhön muiden kanssa ja sitoutumiseen inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen aktiviteetteihin. *Profiilin* perusarvojen ja valmiuksien soveltaminen inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen jatkumon kaikissa vaiheissa auttaisi maita kuromaan kiinni aukot kykyjen kehittämisen linjauksissa.
- Se tulee ottaa huomioon keskusteltaessa kaikkien inklusiivisessa oppimisympäristössä työskentelevien ammattilaisten tärkeitä valmiuksia tukevista käytännöistä. Inklusiivisen opetuksen edellyttämien koulutusmahdollisuuksien laatu riippuu opettajien tietojen, asenteiden ja taitojen laadusta, joka kehittyy vähitellen koko heidän uransa ajan. Ilman inklusiota edistävien opettajien täydennyskoulutusmahdollisuuksien riittävää jatkumoa opettajat eivät ole valmiita suunnittelemaan ja tarjoamaan laadukasta koulutusta kaikille oppijoille.
- Sillä voidaan luoda inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen rahoitusmekanismeja (eli rahoitusta kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla) ja seurantamenettelyjä henkilökohtaisen ammatillisen kehittymisen perusarvojen saavuttamiseksi.

Nämä tulokset osoittavat tarpeelliseksi *profiilin* soveltamisen koko inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen jatkumon ajan. TPL4I-hankkeen toinen vaihe käsittelee tätä.

Ennen kaikkea kaikkien oppijoiden tavoittamiseksi ja korkealaatuisen koulutuksen takaamiseksi kaikille, inklusiivisen opetuksen tulee käsittää kaikki opettajat: opiske-
lijaopettajat, aloittelevat opettajat, kokeneet opettajat, erityisopettajat ja muu tukihe-
kilöstö sekä opettajankouluttajat. *Profiilin* käyttö tarjoaa vision ja osaamisalueet linjausten
jatkokehittämiseen inklusiota edistävää opettajien täydennyskoulutusta varten.

Päätelmät

TPL4I-hanke kattaa linjausten kehittämisen avainkysymyksen, joka tunnustetaan laajalti inklusiivisen opetuksen edellytykseksi. Opettajilla ja muulla inklusiivisen käytännön toimintaan osallistuvalla henkilöstöllä sekä kaikilla inklusiivisen opetuksen kehittämiseen eri järjestelmätasolla osallistuvilla sidosryhmien edustajilla on oltava pääsy johdonmukaiseen ja jatkuvaan valikoimaan ammatillisia oppimismahdollisuuksia, jotta tarjolla on kaikkien koulu.

Maakohtaisten itsearviointien analyysissä inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen tärkeimmistä linjausten osatekijöistä todettiin:

- Inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutusta koskevien linjausten tukeminen ei ole jakautunut tasaisesti koko työuran kestävän oppimisen jatkumossa koko henkilöstölle, joka työskentelee inklusiivisen opetuksen parissa.
- Yhteinen näkemys tasavertaisuudesta tarvitaan kaiken inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen tukemiseksi ja aukkojen poistamiseksi monimuotoisuutta koskevilla kysymyksissä.
- Yhteistoiminnalliset lähestymistavat koko koulutasolla ja muiden toimijoiden kanssa, esim. yhteisön tai kansallisella ja alueellisella tasolla osoittavat erilaisia mahdollisuuksia inklusiota edistävään opettajien täydennyskoulutukseen. Tarvitaan kuitenkin enemmän sektorien välistä ja koko uran mittaista yhteistyötä.

Mikä tärkeintä, jotta voidaan vahvistaa opettajien ja koulujen sitoutumista ja omiin kykyihin luottamista inklusiivisessa opetuksessa, **opettajien inklusiota edistävien kykyjen viitekehys on keskeinen osa inklusiota edistävän opettajien täydennyskoulutuksen toimintakehystä.**

Tämä viimeinen tulos edellyttää toimia kannustamaan ja tukemaan linjausten kehittämistä kaikissa maissa.

Perustuen yhteisten arvojen ja osaamisalueiden tunnustamiseen, *Osallistavan opettajan profiili* (Kehittämiskeskus, 2012) voi tarjota tarpeellisen kykyjen viitekehysten laajemman ammattilaisyleisön saavuttamiseksi. Tavoitteena on valmistaa kaikki opettajat ja heidän kollegansa inklusiiviseen opetukseen ja varmistaa heidän sitoutumisensa jatkuvaan oppimiseen alalla.

TPL4I-hankkeen toisessa vaiheessa tutkitaan tarkemmin *profiilin* käyttöä inklusiivisen oppimisen ja tasavertaisuuden huomioon ottamiseksi koulutuksessa kaikissa inklusiota

edistävässä opettajien täydennyskoulutusmahdollisuuksissa. Sellaisenaan ja korostamalla kestäväen kehityksen tavoitetta 4 (Yhdistyneet Kansakunnat, 2015), inklusiivista koulutuspolitiikkaa kannustetaan laajentamaan viestiä ”Kaikki tarkoittaa kaikkia” (UNESCO, 2020) viestiksi ”kaikki tarkoittaa kaikkia tarkoittaa kaikkia opettajia”. Tämä on muistutus osaamisalueista, joita kaikkien alan ammattilaisten on pyrittävä omalta osaltaan kehittämään.

Hankkeen tulokset

TPL4I-hankkeen ensimmäinen vaiheen tuloksena syntyi **TPL4I Kirjallisuuskatsaus** (Kehittämiskeskus, 2019a), **TPL4I Linjausten itsearviointityökalu** (Kehittämiskeskus, 2019b), **TPL4I Linjausten kartoitustaulukko** (Kehittämiskeskus, 2020a), **TPL4I Analyysi maakohtaisista linjauksista Euroopassa** (Kehittämiskeskus, 2020b), **TPL4I Metodologiaraportti** (Kehittämiskeskus, 2020c) ja tämä **TPL4I Vaihe 1 Lopullinen yhteenvetoraportti**.

TPL4I-hankkeen tuotokset ovat saatavilla:
www.european-agency.org/projects/TPL4I.

Viitteet

Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskus, 2012. *Osallistavan opettajan profiili*. (A. Watkins, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/teacher-education-inclusion-profile-inclusive-teachers (Viimeksi luettu marraskuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2015.

Kehittämiskeskuksen inklusiivisia opetusjärjestelmiä koskeva tausta-asiakirja.

www.european-agency.org/resources/publications/agency-position-inclusive-education-systems-flyer (Viimeksi luettu lokakuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2017a. *Inclusive Early Childhood Education: New Insights and Tools – Contributions from a European Study [Osallistava varhaiskasvatus: Uudet näkymät ja työkalut – Eurooppalaisen tutkimuksen tuomat kannanotot]*. (M. Kyriazopoulou, P. Bartolo, E. Björck-Åkesson, C. Giné ja F. Bellour, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/inclusive-early-childhood-education-new-insights-and-tools-contributions (Viimeksi luettu elokuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2017b. *Raising the Achievement of All Learners: A Resource to Support Self-Review [Kaikkien oppijoiden suorituksen parantaminen: Resurssi itsearviointin tukemiseen]*. (V.J. Donnelly ja A. Kefallinou, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/raising-achievement-all-learners-self-review (Viimeksi luettu joulukuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2019a. *Teacher Professional Learning for Inclusion: Literature Review [Inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus: kirjallisuuskatsaus]*. (A. De Vroey, S. Symeonidou ja A. Watkins, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/TPL4I-literature-review (Viimeksi luettu helmikuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2019b. *Teacher Professional Learning for Inclusion: Policy Self-Review Tool [Inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus: Linjausten itsearviointityökalu]*. (S. Symeonidou ja A. De Vroey, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/TPL4I-policy-self-review-tool (Viimeksi luettu helmikuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2019c. *Inclusive School Leadership: Exploring Policies Across Europe [Inklusiivinen koulun johtaminen: Linjausten tutkiminen Euroopan laajuisesti]*. (E. Óskarsdóttir, V. Donnelly ja M. Turner-Cmuchal, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/inclusive-school-leadership-synthesis (Viimeksi luettu lokakuussa 2018)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2019d. *Preventing School Failure: Examining the Potential of Inclusive Education Policies at System and Individual Levels [Koulunkäynnin epäonnistumisen ehkäiseminen: Inklusiivisen koulutuspolitiikan mahdollisuuksien tutkiminen suhteessa järjestelmään ja yksilöihin]*. (A. Kefallinou, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/preventing-school-failure-synthesis-report (Viimeksi luettu lokakuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2020a. *TPL4I policy mapping grids [TPL4I Linjausten kartoitustaulukko]*. Odense, Denmark.

www.european-agency.org/projects/TPL4I/policy-mapping (Luettu viimeksi marraskuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2020b. *Teacher Professional Learning for Inclusion: An Analysis of Country Policies in Europe [Inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus: Analyysi maakohtaisista linjauksista Euroopassa]*. (S. Symeonidou, A. De Vroey ja A. Lecheval, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/TPL4I-synthesis (Viimeksi luettu joulukuussa 2020)

Euroopan erityisopetuksen ja inklusiivisen opetuksen kehittämiskeskus, 2020c. *Teacher Professional Learning for Inclusion: Methodology Report [Inklusiota edistävä opettajien täydennyskoulutus: Metodologiaraportti]*. (A. De Vroey ja S. Symeonidou, toim.). Odense, Tanska.

www.european-agency.org/resources/publications/TPL4I-methodology (Viimeksi luettu joulukuussa 2020)

UNESCO, 2020. Global Education Monitoring Report 2020: *Inclusion and education: All means all [Globaali koulutuksen seurantaraportti: Inklusio ja koulutus: Kaikki tarkoittaa kaikki]*. Pariisi: UNESCO.

unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373718/PDF/373718eng.pdf.multi (Viimeksi luettu joulukuussa 2020)

Yhdistyneet kansakunnat, 2015. *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development [Muutamme maailmaa: Kestävän kehityksen toimintaohjelma vuodeksi 2030]*. Yleiskokouksen 25. syyskuuta 2015 hyväksymä päätöslauselma A/RES/70/1.

sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld (Viimeksi luettu joulukuussa 2020)

Sihteeristö:

Østre Stationsvej 33
DK-5000
Odense C
Denmark
Puh.: +45 64 41 00 20
secretariat@european-agency.org

Brysselin toimisto:

Rue Montoyer 21
BE-1000
Brussels
Belgium
Puh.: +32 2 213 62 80
brussels.office@european-agency.org

www.european-agency.org